

Till: **Utbildningsdepartementet**

Remissvar:

Ökad kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna

Regeringskansliets dnr U2020/00176/UH

SFS avstyrker förslaget om ändring i högskoleförordningens Bilaga 2 (Examensordningen). SFS har inga principiella synpunkter specifikt för lärarutbildningarna, vad utbildningarna ska innehålla eller vad som ska ingå i lärarnas och skolans uppdrag. SFS anser däremot att förslaget strider mot mer övergripande principer om en ändamålsenlig styrning av högskolan. Dessutom finns det brister i konsekvensbeskrivningen.

Examensordningen är för lärarutbildningarna redan omfattande. Därför är det problematiskt att utan en mer övergripande diskussion lägga till ytterligare mål. Generellt bör regeringen utgå från att lärosätena kan ta ett stort ansvar i att utforma utbildningar utifrån studenternas efterfrågan och de behov som finns på arbetsmarknaden. Att i lag eller förordning reglera utbildningarnas mål eller innehåll kan betraktas som en sista utväg. I det aktuella fallet förs ingen diskussion om huruvida lärosätena kan klara av att anpassa utbildningarna utifrån de nya kraven i yrkesverksamheten på andra sätt än genom mål i examensordning. Vi ser att de formella kraven blir fler, men det betyder inte nödvändigtvis att utbildningarna blir bättre.

Det finns troligtvis andra sätt att säkerställa att alla lärarna har rätt kompetens för att öka likvärdigheten och undanröja hinder för barn och elevers lärande. Troligtvis finns det även andra sätt att tillgodose alla elevers rätt till en bra undervisning i sex- och samlevnad, som inte inbegriper att inkludera det i lärarnas grundutbildning. Av remissen framgår att många befintliga lärare tycker det är svårt både att ge stöd vid neuropsykiatriska svårigheter och att undervisa inom sex- och samlevnad. I remissen övervägs inte ifall det går att ge skolorna ett ansvar för att tillräckligt många av de befintliga lärarna ska ha rätt till fortbildning. Istället läggs ansvaret på de nya lärarna.

Konsekvensbeskrivningen är förhastad kring hur förslaget påverkar lärosätena. I remissen antas att lärosätenas nuvarande anslag räcker för att genomföra fortbildning eller kompetensutveckling för de högskolelärare som

utbildar blivande förskollärare och lärare. Detta kan ställas mot att UKÄ under 2019 och 2020 har visat, att många lärarutbildningar redan lider av brist på högskolelärare, att högskolelärarna inte får tillräckligt mycket tid till utbildningen, samt att resurserna till lärarutbildningarna är otillräckliga. Det är synd att detta inte beaktas i remissen. Även om det skulle handla om relativt ringa insatser för att anpassa utbildningarna utifrån de nya målen, så kommer det att medföra att tid försvinner från undervisningen. Att genomföra förändringen kommer alltså att medföra negativa konsekvenser som remissen inte nämner.

Enligt konsekvensbeskrivningen innebär förslaget att kraven på studenterna ökar. Resurserna föreslås dock inte öka. Vi menar att regeringen bör tillskjuta resurser till utbildningarna i motsvarande mån, för att säkerställa att studenterna får det stöd de behöver för att klara utbildningarna. Detta är särskilt angeläget mot bakgrund av att många lärarutbildningarna redan har fått omdömet ifrågasatt kvalitet av UKÄ, något som indikerar att studenterna i dagsläget inte får de bästa förutsättningarna för att tillgodogöra sig utbildningarnas innehåll. Att ändå öka kraven i utbildningarna utan att öka resurserna, gör utbildningarna mindre attraktiva.

Om styrningen av utbildningarna ökar behöver det göras utifrån ett helhetsperspektiv. Om enskilda aspekter beaktas som isolerade från allt annat, så kan det verka oproblematiskt att införa nya krav om kunskap om neuropsykiatriska svårigheter samt sex och samlevnad. Målen finns dock alltid i ett sammanhang. Just nu råkar sammanhanget vara att utbildningarna redan har många mål men ont om resurser för att nå dem. Om de föreslagna tilläggen anses vara prioriterade att lägga till så bör kanske andra mål tas bort. Utbildningarna måste gå att genomföra så att målen nås. I remissen saknas det perspektivet.

Simon Edström
Vice ordförande

simon.edstrom@sfs.se
070 545 75 57

Sebastian Lagunas Rosén
Politisk sekreterare

sebastian.lagunas.rosen@sfs.se
08-545 701 10